

Ministerstwo Spraw Wojskowych

~~NACZELNE DOWÓDZTWO W.P.~~

(SZTAB GENERALNY)

Oddział II Informacyjny

Nr. 8455 /II.

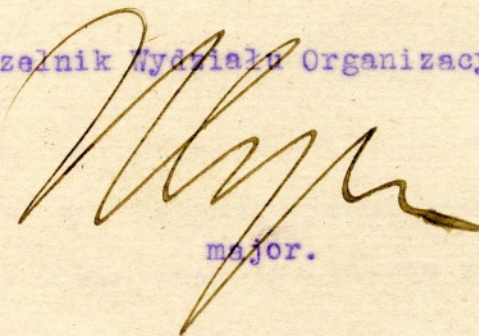
Warszawa, dn. 19.X. 1921 r.

Do

Adjutantury Generalnej

Przesyła się przy niniejszym do wiadomości artykuł
Preobrażeńkiego p.t. "Zagadnienia naszej polityki finanso-
wej" umieszczony w "Prawdzie" z dn. 4, 6, 7 września 1921 r.

Naczelnik Wydziału Organizacyjnego

major.

74

Artykuł Preobrażeńskiego umieszczony
w "Prawdzie" z dn. 4, 6 i 7 września 21 r.

Zadania ogólne

1. Najważniejszym zadaniem polityki finansowej w chwili obecnej powinno być z jednej strony stopniowe ustalenie kursu waluty, koniecznej tak w handlu drobnego gospodarstwa jak i dla zreasumowania wyników wielkiego przemysłu socjalistycznego - z drugiej obliczenie ogólnego stanu naszego budżetu w walucie złotej w stosunku do cen rynku wszechświatowego.

2. Najważniejszą przeszkodą do urzeczywistnienia tego jest emisja pieniędzy dokonywana bez żadnego planu. Lecz ponieważ nie możemy wstrzymać emisji z powodu braku innych środków w celu pokrycia deficytu budżetu - urzeczywistnienie zadania musi być rozłożone na pewien przeciąg czasu. Stąd konieczność stopniowego corocznie zmniejszać emisję, opierając się na ekonomiczny rozwój wytwórczości, który w innych dziedzinach wyrówna zmniejszenie emisji za pomocą dochodów płynących z innych źródeł.

3. Nie może być mowy ani o zmniejszeniu emisji, ani o jakimkolwiek urzeczywistnieniu określonego planu przejścia na stałą walutę, dopóki państwo nie zna sum emisyjnych, które będą potrzebne w najbliższym roku lub półroczu operacyjnym, dopóki trwać będzie system tracenia pieniędzy przez wszystkie ministerja. Równocześnie przy istnieniu takiego systemu niemożliwą jest gospodarka w żadnej dziedzinie życia. W chwili obecnej zupełnie jest widocznym, że chaotyczna gospodarka emisyjna stała się najsilniejszą przeszkodą do pomyślnego wprowadzenia nowej polityki ekonomicznej właśnie w dziedzinie zsocjalizowanej części wytwórczości.

4. W chwili obecnej więcej niż kiedykolwiek koniecznym jest przejście do systemu budżetu stałego w formie, która okaże się możliwą w czasie odbywającej się planowo ograniczeniu emisji. System ten polega na tem: W 1922 na podstawie rejestracji puszczonego w obieg banknotów w 1920 i 21 r. określa się w wartości przedwojennych rubli złotych, ta ilość banknotów która może być wycofaną z obiegu drogą drukowania pieniędzy papierowych (około 200 milionów na złoto według cen wartości przedwojennych). Suma ta będzie podzieloną pomiędzy komisariatami za wyjątkiem tej części przeznaczonej

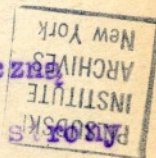
ezonej dla Rady komis.lud.na wydatki nieprzewidziane.Komisarjatowi finansów poleca się realizowania co miesiąc sumy tej drogą emisji i zaopatrzenia ~~xi~~ w pieniądze komisariatów w takiej ilości jaka się okaże konieczna według cen na wolnym rynku.Zaden komisariat nie wyłączaając Rady Kom.Lud.nie powinien otrzymać ani jednego rubla papierowego ponad to,co zostało wyznaczone w wysokości waluty złotej.Przy określaniu ilości emisji banknotów na rol 1922 konieczną jest już w tym roku zredukować emisję (w wartości waluty złotej) w stosunku do roku 20 i 21.†

5.Urzeczywistnienie tego zarządzenia nie tylko dozwoli rozpocząć likwidację emisji,lecz w sposób nieunikniony pociągnie za sobą ograniczenie rozchodów urzędów,a może nawet pobudzić do większej oszczędności w wydatkach - z drugiej zaś wywołać zdrowe dążenie do szukania środków pokrycia wydatków przez rozszerzenie wytwórczości,a nie przez powiększanie emisji,jak to ma miejsce obecnie.

6.Zredukowanie emisji można osiągnąć nietylko drogą dawanego przez rząd dochodu ze zwiększonej produkcji znacjonalizowanych przedsiębiorstw,nietylko drogą zmniejszenia wydatków na aparat państwowy,lecz również za pomocą podatków pieniężnych.Koniecznym jest z całą stanowczością wprowadzenie nowych podatków,nie zniechęcając się pierwszymi niepowodzeniami i oporem ludności,pod warunkiem zwrócenia robotnikom tej części podatków,która zostaje zamienioną przez opłacających na płacę zarobkową.

7.W zakres planu Lud.Kom.finansów na rok 1922 oprócz denominacji ułatwiającej wprowadzenie budżetu złotego,powinno być włączone zadanie zmniejszenia emisji banknotów o 20% jak drogą wprowadzenia nowych podatków i powiększenia już wprowadzonych ,tak i drogą bezpośredniego zmniejszenia ilości drukowanych banknotów.

9.Poeniważ materialna strona naszego budżetu stanowi nieznacznie tylko część budżetu państwa sowieckiego i bez rozpatrzenia drugiej budżetu t.j.dochodów i rozchodów naturalnych nie możemy zdać sobie sprawy z tego co otrzymujemy i co wydajemy,najważniejszym zadaniem naszym jest wyjaśnienie na rok przyszły nie tylko rozmiarów emisji banknotów w obliczeniu na walutę złotą,lecz zreasumowanie wszystkich możliwych dochodów.Na dochody te składają się szmy otrzymywane z upaństwowionych instytucji oraz podatek w naturze.Dochody państwa naszego na podstawie obliczeń skła-
dać się powinny w 1922 r.:1)podatku w naturze,za wyjątkiem tego,co będzie

zużytem do nowego roku, 2) z dochodów otrzymywanych z produktów dostarczanych przez przemysł socjalistyczny, 3) ze wszystkich oficjalnych dochodów z podatków, monopolów, arendy przedsiębiorstw i handlowego zysku państwa otrzymanego ze sprzedaży ludności towarów zagranicznych, 4) wreszcie z emisji banknotów. Wszystkie obliczenia powinny być dokonywane w wysokości cen wszechświatowego rynku (w walucie złotej) i w razie potrzeby transponowane na wartości rubla sowieckiego.

Ponieważ główne znaczenie w danym razie posiada podatek w naturze, gdyż od wysokości jego zależy plan rozwoju przemysłu utworzenie budżetu zależnym jest od urodzaju. Z tego więc względu opracowanie planów przemysłu wytwórczego na rok 1922 powinno być obliczane za okres od ~~1-go~~ 1-go stycznia do 1 września.

W następnym artykule Preobrażeński porusza kwestję oburzenia, wywołaną przez nowe podatki, przyznając do pewnego stopnia rację opinii publicznej i proponując uprzednie omówienie każdego projektowanego dekretu w sprawie nowych podatków. Stara się on wytłomaczyć, że np. na podniesieniu taryfy kolejowej traci najbardziej robotnik, gdyż kupiec drożej opłacający transport towarów, podnosi nań cenę i otrzymujemy obraz następujący: przypuśćmy, że podatek kolejowy, handlowy ~~xxxx~~ i t.d. wynosi w Moskwie 30 miliardów miesięcznie. Kupcy, rzemieślnicy podnoszą ceny towarów i z jednej strony mamy kupców, rzemieślników, spekulantów oraz resztki burżuazji - z drugiej robotników-odbiorców. Sytuacja staje się więc taką, że na robotników przypada 15 miliardów podatków. Te pieniądze władza sowiecka musi robotnikom uiścić w formie płacy zarobkowej - pozostałe 15 miliardów stanowią czysty zysk państwa. Obojętnym jest, że warstwy burżuazyjne będą w rozmaity sposób rozkładały na siebie podatek. Zadaniem władzy sowieckiej jest skonstatowanie jaki procent podatków pada na robotników i pracowników sowieckich. A jeśli wziąć pod uwagę, że stanowią oni mniejszość - czysty zysk państwa będzie wynosił więcej niż sumy, które trzeba będzie zwrócić robotnikom.

Stąd też władza sowiecka systematycznie będzie powiększała wysokość podatków na przedmioty oraz przedsiębiorstwa, które służyć do użytku burżuazji - przedmioty zbytku, cukiernie, kawiarnie. Robotnicy pomimo, że drażni ich to może powinni popierać politykę swego rządu, który dąży do obciążenia podatkami wszystkich niepaństwowych instytucji i przedsiębiorstw, oraz do wyznaczenia wysokich cen za usługi świadczone ludności przez państwo, gdyż dażeniem rządu będzie zawsze zwróce-

PLISUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

nie robotnikom sum podatkowych w formie wysokiej płacy zarobkowej.

nie wyolbrzymiamy zupełnie znaczenia podatków w naszym budżecie, lecz że za pomocą podatków możemy w ciągu najbliższego roku otrzymać 10% tych sum, które daje emisja banknotów - o tem łatwo się przekonać za pomocą sprawdzenia cyfr. A to równa się przecież zmniejszeniu emisji o 10% lub użyciu tych sum na wydatki produkcyjne.

Wogóle zaś w celu podniesienia stanu naszych finansów musimy zwiększyć wytwórczość naszego wielkiego przemysłu. Powinniśmy zwiększyć ilość drobniejszych zyskowych przedsiębiorstw, funkcjonujących na wolnym rynku by otrzymać w ten sposób pewien dochód. Należy podnieść podatki zwracając robotnikom tę część, która przypada na pracę zarobkową, należy wprowadzić oszczędności we wszystkich wydatkach, podnieść kurs rubla i handel zamienny w kraju. Równoległe działanie tych wszystkich czynników, przyczyni się do pewnej równowagi naszego rubla. Wszystko to nie wkracza w dziedzinę cudów, ani szarlatanerii, lecz jest jedyną pewną drogą do podniesienia naszej waluty. Nie wyklucza to stosowania innych drugorzędnych środków, które mogą zabezpieczyć urzeczywistnienie pierwszego materialnego budżetu republiki sowieckiej.